

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

מספר פל"א 88003/2015 מספר פל"א 293592/2014 מספר
פל"א 3533348/2014 מספר פל"א 4692844/2014 מספר פל"א 19405/2015

לפני כבוד הנשיאה רות לורד
שופט צבי דותן
שופטת דבורה עטר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם עמירם בן אוליאל (עציר) ת"ז 205452519

נוכחים:

ב"כ המאשימה עוה"ד יעל עצמון ועוה"ד דנה אלון
ב"כ הנאשם 1 עוה"ד אשר אוחיון
ב"כ נפגעי העבירה עוה"ד עומר חמייסי ומשפחת נפגעי העבירה

פרוטוקול בעניינו של נאשם 1

הנאשם נוכח באולם באמצעות היוועדות חזותית לפי בקשתו.

הכרעת דין משלימה

הנשיאה רות לורד - אב"ד

רקע

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע שלוש עבירות רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); שתי עבירות ניסיון רצח, לפי סעיף 305 לחוק; שתי עבירות הצתה, לפי סעיף 448 סיפא לחוק; ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע ממניע גזעני, לפי סעיף 499(א)(1) בנסיבות סעיף 144 לחוק.

2. בהתאם לעובדות כפי שנקבעו בהכרעת הדין, בתגובה לרצח מלאכי רוזנפלד ז"ל, שהתרחש בסוף יוני 2015, קשרו הנאשם ואחר קשר לביצוע פיגוע נקמה בכפר דומא. הפיגוע תוכנן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

1 בפגישות שקיימו השניים, בסופן קבעו כי יפגשו בלילה שבין 30.7.2015 ל-31.7.2015 על מנת
2 לבצע את הפיגוע, כאשר בהתאם לסיכום ביניהם, הנאשם יביא את האמצעים הנדרשים
3 לביצועו. בסופו של דבר, יצא הנאשם לבצע את הפיגוע לבדו.
4 על מנת להגביר את אפקט ההרתעה והפחד, חיפש הנאשם בית המצוי בתוככי הכפר, ואשר לו
5 סממנים המעידים כי הוא מיושב. לאחר שאיתר בתים מתאימים הסמוכים זה לזה, ריסס
6 הנאשם על הקירות במתחם את כתובות הגרפיטי "נקמה" ו"יחי המלך המשיח". הנאשם
7 הדליק בקבוק תבערה והשליכו דרך חלון הבית הראשון, ולאחר מכן הדליק והשליך בקבוק
8 תבערה נוסף דרך חלון הבית השני, זאת בכוונה לגרום למותם של יושבי הבתים. מיד לאחר
9 הצתת הבית השני, נמלט הנאשם רגלית מהכפר אל ביתו.
10 הבית הראשון שהצית הנאשם, ביתו של מאמון דוואבשה, היה ריק מאדם. בבית השני שהצית
11 הנאשם לנו באותה העת בני הזוג **סעד ורהאם דוואבשה** ושני ילדיהם: **אחמד**, שהיה באותה
12 העת כבן חמש, **ועלי**, שהיה באותה העת כבן שנה וחצי. כתוצאה ממעשיו של הנאשם קיפדו את
13 חייהם סעד, רהאם ועלי, ואילו אחמד נפצע באורח קשה.
14

15 3. הרשעתו של הנאשם התבססה על הודאות שמסר במסגרת חקירתו, ועל הליך הובלה והצבעה
16 שביצע, אשר נמצאו קבילים לאחר קיום משפט זוטא בעניינם. במסגרת הכרעת הדין מיום
17 18.5.2020, נקבע כי מדובר בהודאות בעלות משקל פנימי גבוה ביותר, עקביות וסדורות, אשר
18 עולים מהן אותות אמת רבים. ההודאות כוללות פרטים מוכמנים משמעותיים, אשר נמצאו
19 תואמים ממצאים שונים שאותרו בזירה. עוד נקבע כי לא נמצא בחומר הראיות "דבר מה
20 סותר", אשר יש בו כדי להפחית באופן משמעותי ממשקלן הגבוה של ההודאות. הימנעות
21 הנאשם מלהעיד במסגרת המשפט, חיזקה אף היא את הראיות הקיימות נגדו.
22

הבקשה להוספת ראיות חדשות

23
24
25 4. ביום 14.6.2020 הגישה ההגנה בקשה לזמן לעדות את אחמד דוואבשה ואת סבו, חוסיין
26 דוואבשה. בבקשה צוין כי לידי הסגור הגיעה ראיה חדשה, המלמדת כי לשניים מידע על אופן
27 ביצוע הפיגוע בכפר דומא, השונה לחלוטין מהתיאור אותו מסר הנאשם בהודאותיו. לשיטת
28 ההגנה, הראיה החדשה שומטת את הקרקע תחת הנימוקים שהביאו להרשעתו של הנאשם.
29 בתגובתה מיום 18.6.2020 התנגדה המאשימה לבקשה, וטענה כי זו אינה מנומקת ולא הוברר
30 כיצד היא עומדת בכללים שנקבעו בפסיקה לעניין הוספת ראיות חדשות בשלב זה של ההליך.
31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

5. בדיון שהתקיים ביום 24.6.2020 הוברר כי הראיה החדשה אליה מפנה ההגנה היא ראיון שנערך עם הסב חוסיין דוואבשה, בו מסר כי אחמד נכדו היה ער בעת התרחשות הפיגוע ויודע למסור פרטים על שארע. כך תיאר ב"כ הנאשם את הדברים :
- "ביום מתן הכרעת הדין התראיין הסבא של אחמד שהיה עד ראיה ומסר שאחמד ראה את כל האירוע, הוא היה ער בזמן האירוע, הוא מתאר אותו כך שאנשים נכנסו לבית, הוא זוכר את זה היטב, הוא מתאר היכן ישב והתחבא והוציאו מהבית את אבא ואמא, שפכו על האמא דלק וכך הוציאו אותה מהבית. ברור שאם התיאור הזה נכון זה יכול להיות מוסכם על כולנו שיכול להיות לזה משמעות רצינית לגבי תוצאות המשפט וזה שונה מהתיאור אותו מתאר הנאשם בהודאות" (פרו' עמ' 1498 שו' 11-7).
6. לאחר הדיון ובהתאם להמלצת בית-המשפט שניתנה בסיומו, הודיעה המאשימה ביום 29.6.2020 כי היא מסכימה לשמיעת עדותו של הקטין אחמד, כאשר העדות תישמע ללא נוכחות הצדדים, בלשכת השופטים ולא באולם בית המשפט. בהמשך אף הודיעו הצדדים כי הם מבקשים כי בית-המשפט הוא שיחקור את הקטין, וזאת בדרך הקרובה ביותר לדרך בה נחקרים ילדים בגיל זה על-ידי חוקר ילדים.
7. בדיון שנקבע לשמיעת העדות, ביום 13.7.2020, הוברר ע"י ב"כ נפגעי העבירה, כי אחמד מסרב בתוקף להגיע לבית-המשפט, באשר הוא חושש מאוד ממסירת עדות על ליל הפיגוע. לאחר דיון שהתקיים בנושא, הסכימו הצדדים כי על-מנת למנוע פגיעה בקטין, תוגשנה בהסכמה כתבות עיתונאיות בהן אחמד נראה ונשמע מתראיין ומספר על האירוע, וזאת חלף עדותו. יש לשבח את הצדדים על הרגישות שהפגינו כלפי אחמד והגעתם למתווה מוסכם שחסך את עדותו עם כל הקושי הכרוך בכך.
8. בהתאם להסכמת הצדדים, הוגשו לעיונו דיסק ובו סרטוני שני ראיונות שנערכו עם אחמד בשפה הערבית, וכן תמלילים מתורגמים של הראיונות. הראיון הראשון (נ/10) נערך בחודש ינואר 2020. הראיון השני (נ/11) נערך ב-6.5.2020. סיכומי הצדדים בעל-פה נשמעו בדיון מיום 6.8.2020.
9. אין חולק כי אחמד מתאר בדבריו כי אביו העבירו מהמיטה שבחדר השינה לחדר הסמוך, והוא התחבא מאחורי הספה. אחמד מתאר קיומם של מספר מפגעים, נוקב בספרה שלוש אך אינו בטוח בכך. בנוסף, מתאר כי לאחר שיצא מהבית המוצת הלך בשביל המקיף את הבית, ושם המפגעים ירו לעברו ופגעו בקיר, בנקודה שעליה הצביע במהלך הראיון.
- יוזכר כי בהודאתו מסר הנאשם כי לאחר השלכת בקבוק התבערה לעבר הבית השני (ביתו של אחמד ומשפחתו), הוא נמלט מהמקום.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

תמצית טענות ההגנה

10. ההגנה טוענת כי מדבריו של אחמד בראיונות עמו, ניתן להסיק כי המפגעים שביצעו את הפיגוע נכנסו אל תוך הבית והוא ראה אותם בעודם בתוכו. אחמד הוא עד הראיה היחיד לאירוע שנותר בחיים, ועל כן הוא היחיד שיכול למסור תיאור זה. לשיטת ההגנה, לא ניתן לשלול את גרסתו של אחמד בנושא זה, אך מן הטעם כי כניסת המפגעים אל הבית איננה הגיונית וסבירה. ניתן לטעון כי כניסתם של המפגעים אל תוך הבית נועדה להגביר את אלמנט ההרתעה אותו ביקשו להשיג בביצוע הפיגוע.

11. אשר לדבריו של אחמד בדבר אינטראקציה בינו לבין המפגעים מחוץ לבית, סבורה ההגנה כי לא ניתן לשלול זאת, באשר יתכן ולאחר הוצאתו של אחמד מהבית על-ידי איברהים דוואבשה, נותר אחמד במקום לבדו, ובשלב זה ראה את המפגעים כפי שמסר. אשר לתיאורו של אחמד כי המפגעים ירו לעברו, מסבירה ההגנה כי יתכן ואין מדובר בירי כי אם בזריקת חפץ מסוים לעברו של אחמד, אשר טעה לחשוב כי מדובר בירי.

12. לשיטת ההגנה, יש לקבל את גרסתו של אחמד, באשר מדובר בגרסה עקבית ומהימנה. נטען כי האירוע הטראומטי נחקק בזיכרונו היטב. אחמד מוסר את גרסתו בשטף, ומתאר את האירוע תיאור חי ומלא בפרטים. אופן מסירת הדברים מלמד כי אחמד מתאר את אשר קלט בחושו. לשיטת ההגנה, גם אם חלק מהתיאורים נדמים לעיתים כבלתי סבירים, לא ניתן לקבוע כי אין בהם ממש, ודי בכך כדי לעורר ספק בדבר אשמתו של הנאשם.

13. לטענת ההגנה, לא הוכח בראיות שבפנינו כי גרסתו של אחמד זוהמה או כי הושפע מדבריהם של אחרים. הראיונות מלמדים דווקא על היותו של אחמד עצמאי, באשר הוא נראה מתקן את דודו אשר מתראיין לפניו, מוליך את המראיין בשטח ומדגים לו את שארע.

14. נטען כי גרסתו של אחמד תומכת ומחזקת את הודעותיו של איברהים דוואבשה בדבר הימצאות המפגעים במקום האירוע לאחר ההצתה. הודגש כי אחמד ואיברהים הם עדים להם אין כל אינטרס לסייע לנאשם. בית המשפט דחה את הודעותיו של איברהים, אך כעת יש מקום לקבלן. הסתירה המהותית בין הודעות איברהים לבין הודאת הנאשם לפיה נמלט מהמקום מיד לאחר ההצתה, מעוררת ספק המחייב את זיכוי של הנאשם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

15. ההגנה הדגישה כי גרסתו של אחמד לא עומדת אל מול ממצא אובייקטיבי חד משמעי אלא אל מול הודאת נאשם. גם אם משקל גרסתו של אחמד נופל ממשקלה של הודאת הנאשם, וגם אם לא ניתן למצוא הסבר לכל הפרטים הנכונים שמסר הנאשם בהודאתו, די בספק שמעלה גרסתו של אחמד כדי להורות על זיכוי הנאשם.

תמצית טענות המאשימה

16. לשיטת המאשימה, לא ניתן לקבוע ממצאים על סמך גרסתו של אחמד, באשר מדובר בגרסה מבולבלת, לעיתים בלתי הגיונית, וקיימות בה סתירות, באופן שאינו מאפשר כלל להסתמך עליה.

17. בניגוד לטענת ההגנה, טוענת המאשימה כי אחמד כלל לא מסר בראיונות כי ראה את המפגעים בתוך הבית. זוהי פרשנות של ההגנה את דבריו, אשר אינה מתיישבת עם הקשרם. יתר על כן, המאשימה סבורה כי ממקום הימצאו, אחמד כלל לא יכול היה לראות את מבצעי הפיגוע אף אם נכנסו אל הבית. שכן, אחמד מדגים בראיון הסתתרות מאחורי הספה, עם הראש למטה, לכיוון הרצפה.

18. המאשימה הפנתה לתיאורו של אחמד את מספר המפגעים אותם טוען כי ראה, אשר איננו עקבי. אף התיאור שמוסר ביחס ללבוש המפגע, מצביע לשיטת המאשימה על חוסר מהימנות.

19. המאשימה סבורה כי גרסתו של אחמד אינה מתיישבת עם גרסתו של איברהים דוואבשה אלא דווקא סותרת אותה. תיאורו של אחמד את האינטראקציה עם המפגעים מחוץ לבית ואת הירי לעברו, אינו מתיישב עם הודעותיו של איברהים ואף לא עם הראיות הפורנזיות בתיק.

20. המאשימה הדגישה את גילו הצעיר של אחמד בזמן האירוע ואת הטראומה הקשה שעבר. לשיטתה, במהלך השנים שחלפו אחמד בוודאי פגש רבים אשר שוחחו עימו על האירוע, ועל כן מדובר בגרסה מזוהמת ביותר.

21. המאשימה הדגישה כי עדות ילד בגילו של אחמד נבחנת בקפידה על-ידי חוקרי ילדים מיומנים, בין היתר בשל הקושי של ילדים בגיל זה להבחין בין אמת לשקר ובין דברים שחוו לבין דברים ששמעו. בענייננו, לא ניתן לקבוע את מהימנות דבריו של אחמד על סמך הראיונות, שכן מדובר בתשובות קצרות לשאלות ישירות, ואחמד אינו נשאל שאלות הבהרה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

דיון והכרעה

22. לאחר בחינת גרסתו של אחמד כפי שנמסרה בשני הראיונות שהוגשו לעיוננו, אני סבורה כי לא ניתן לקבוע ממצאים עובדתיים על סמך גרסתו, באשר לא ניתן לקבוע כי הדברים שמסר הינם מהימנים.

23. מקובלת עליי טענת ההגנה כי גרסתו של אחמד נמסרת בשטף, כוללת תיאורים והדגמות, וכי קיים אצלו אפקט רגשי התואם לדברים אותם מוסר. ניכר כי אחמד מאמין כי גרסתו משקפת את האופן בו ארעו הדברים במציאות. ואולם, אין בכך כדי לקבוע כי דבריו מהימנים. כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, נסיבות מסירת הגרסה אינן תומכות באפשרות כי מדובר בגרסה מהימנה. לא ידוע לנו כיצד התגבשה גרסתו של אחמד ומתי נמסרה לראשונה, וקיים חשש ממשי לזיהום הגרסה בזמן הרב שחלף מאז האירוע ועד לראיונות דנן. יתר על כן, בחינת משקלה הפנימי של הגרסה מלמדת כי אין מדובר בגרסה סדורה ועקבית. הגרסה אף אינה מתיישבת עם הראיות הפורנזיות ועם עדויות אחרות הקיימות בתיק ואף לא עם ההיגיון והשכל הישר.

נסיבות מסירת הגרסה המשליכות על מהימנותה

24. הצתת בית משפחת דוואבשה התרחשה בלילה שבין 30.7.2015 ל-31.7.2015, בסמוך לשעה 2:00 לפנות בוקר. אחמד היה אז קטין כבן 5 בלבד, אשר ישן את שנת הלילה במיטת הוריו. גילו הצעיר מאוד של אחמד בזמן האירוע, בשילוב עם שעת הלילה המאוחרת בה התרחש האירוע, מעלים ספק בדבר יכולתו של אחמד לקלוט בבירור את קורות אותו הלילה.

25. המסמכים הרפואיים שהוגשו לעיוננו מלמדים כי כתוצאה מהפיגוע נפצע אחמד קשה מאוד. בימים הראשונים שלאחר הפיגוע שהה בטיפול נמרץ כשהוא מורדם ומונשם. בהמשך עבר הליכים רפואיים רבים והליך שיקום ממושך, והיה מאושפז למשך חודשים רבים בבית החולים. אין חולק כי מדובר בקטין אשר עבר טראומה פיזית ונפשית קשה, ואף לכך השלכה על יכולתו לזכור את פרטי ליל האירוע.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

26. במסגרת הראיונות שהוגשו לעיוננו, לא ניתן למצוא כל אינדיקציה ביחס לשאלה מתי ובפני מי מסר אחמד לראשונה את גרסתו. כל שיש בפנינו היא גרסה שמסר אחמד כ-4.5 שנים לאחר האירוע. גם אם אכן היה קיים אצל אחמד זיכרון חי מהאירוע, עולה שאלה בדבר יכולתו לזכור את הדברים בבירור נוכח פרק הזמן הארוך שחלף עד למסירת הגרסה דנן.

27. **כיום אחמד הינו קטין כבן 10.** חקירת ילדים בגיל זה נעשית על-דרך הכלל על-ידי חוקרי ילדים מיומנים, באמצעות כלים אשר נועדו לסייע בבחינת מהימנות הדברים (ראו: **מדריך לחקירת ילדים**, משרד הרווחה והשירותים החברתיים- השירות לחקירות ילדים וחקירות מיוחדות (2014)). בענייננו, גרסתו של אחמד נמסרה בראיונות קצרים שנערכו בכלי התקשורת. מטבע הדברים, אחמד לא נשאל שאלות הבהרה, ואף לא שאלות ביחס לסתירות אפשריות או קשיים בגרסתו. כך גם לא נערכה עמו כל בדיקה באם יודע להבחין בין מסירת עובדות שהן אמת לבין עובדות שאינן כאלה, וכן בין דברים שחוה לבין דברים ששמע אודותיהם בלבד, כפי שמקובל לעשות בחקירת קטין כבן 10 שנים.

28. השנים הרבות שחלפו, וכן הסיקור הנרחב של האירוע ושל ההליך המשפטי דנן בכלי התקשורת, מעלים חשש ממשי כי גרסתו של אחמד הושפעה מהפרסומים אליהם נחשף ומהדברים ששמע מבני משפחתו ומציבור מכריו. טענת ההגנה כי לא הוכח בפנינו זיהום הגרסה איננה סבירה. לא יתכן כי אחמד לא היה חשוף כלל לסיקור התקשורתי ולשיח אודות האירוע בקרב בני משפחתו ותושבי הכפר. לא בכדי אחמד מתאר את המפגע **כמתנחל**, אף שלא יכול היה להסיק מאפיין זה מהפרטים שלדבריו זוכר, שכן התיאור שמסר אודות המפגע אינו מצדיק זיהוי כזה (זאת גם אם נצא מתוך הנחה שאינה כה סבירה, שילד כבן 5 שנים יודע מיהו "מתנחל"). ויודגש כי אף בראיונות דנן, ניתן לראות את אחמד מאזין עת דודו, סבו וסבתו מתראיינים ומוסרים פרטים אודות האירוע.

לפיכך, לא ניתן לומר איזה חלק מדבריו מבוסס על זיכרון מהימן של ילד כבן 5 שנים ואיזה חלק מבוסס על אימוץ סיפור ששמע, או שקלט בדרך אחרת או שהשלים מדמיונו.

29. ההגנה טענה כי ניתן לעשות שימוש בדברים שמסרו קרובי המשפחה בראיונות ביחס לאחמד, וזאת חרף העובדה שלא העידו בפנינו, כדי להפריך טענת "המצאה מקרוב", חריג המוכר בפסיקה לכלל האוסר עדות שמיעה, ואשר נועד לאפשר הפרכת טענה כי הגרסה "נולדה" או "נקלטה" על-ידי העד בשלב מאוחר לאירוע עליו מעיד. בראיון השני מציינת הכתבת כי בני המשפחה אמרו שאחמד זוכר את הדברים לפרטי פרטים (נ/11 עמ' 1 שו' 18-19). בהמשך דודו של אחמד, נאצר דוואבשה, אומר: **"הוא עד חי והוא ילד שראה באותם ימים תופת. באותו יום ראה את רוצחי משפחתו, יותר מאדם אחד"** (נ/11 עמ' 3 שו' 13-14). ההגנה ציינה כי לאורך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

הראיון בני המשפחה המאזינים לדבריו של אחמד לא מתקנים אותו או אומרים למראיינים שאחמד מסר להם בעבר פרטים אחרים. מכאן מסיקה ההגנה כי הגרסה שמסר אחמד בראיונות היא גרסה עקבית שלו, המתארת זיכרון חי שלו מליל האירוע. איני מקבלת טענה זו של ההגנה. הראיונות שהוצגו בפנינו אינם כוללים התייחסות מפורטת של בני המשפחה המתראיינים לגרסתו של אחמד. לא ניתן ללמוד מהראיונות מתי מסר להם את גרסתו לראשונה, והם אינם מציינים האם הגרסה שמוסר עקבית או לא. אציין בזהירות, ומבלי להתייחס לאמיתות תוכן הדברים, כי מהראיה אליה הפנתה ההגנה בעת שהגישה את הבקשה דן, עולה כי אין מדובר בגרסה עקבית של אחמד, שכן שם עלה כביכול כי המפגעים שפכו דלק על אמו בהיותה בבית, דבר שאינו מוזכר בראיונות דן.

ואבהיר כבר עתה, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, כי ניתן להבחין בחוסר עקביות ובסתירות בגרסתו של אחמד אף באמצעות השוואה בין הדברים שמוסר בכל אחד מהראיונות שלפנינו.

30. ההגנה טענה כי ההימנעות מחקירתו של אחמד בסמוך לאחר התאוששותו הראשונית ויציאתו מסכנת חיים מהווה מחדל חקירתי, אשר פגם ביכולתה של ההגנה להוכיח את חפותו של הנאשם. אלא שהמאשימה הסבירה מדוע אחמד לא נחקר במסגרת חקירת הפרשה, וההסבר שנתנה לכך אינו בלתי סביר. צוין כי אחמד היה מאושפז במצב קשה במשך תקופה ארוכה. נוכח השעה המאוחרת בה התרחש האירוע וגילו הצעיר של אחמד באותה העת, החוקרים כלל לא סברו כי היה עד לאירוע. הדבר אף התחדד שעה שהממצאים הפורנזיים העלו כי בקבוק התבערה הושלך מצדו החיצוני של הבית, דבר המפחית את האפשרות כי ראה את השלכתו. ומשמסר הנאשם הודאה מפורטת אשר תאמה את הממצאים הפורנזיים, לא היה טעם לחקור את אחמד אף אם יתכן כי ניתן היה לעשות כן.

משקלה הפנימי של הגרסה

31. ההתרשמות לאחר צפייה בראיונות הינה כי אחמד עונה על שאלות המראיינים בשטף, וקיים אצלו אפקט רגשי התואם לדברים אותם מוסר. יחד עם זאת, כפי שיפורט בהרחבה כעת, לא ניתן לראות בדברים אותם מוסר למראיינים משום גרסה עקבית או סדורה, ומכאן גם הקושי ליתן משקל ולקבוע ממצאים על סמך דבריו.

אציין כבר עתה כי לאורך הראיון הראשון, שנמשך מספר דקות, ניתן להבחין כי דעתו של אחמד מוסחת אל הדברים שרואה לנגד עיניו בזמן הראיון, וקיים חוסר ריכוז מסוים במענה לשאלות, דבר התואם את גילו הצעיר. כך, כששואלים אותו איזה מהחדרים נשרף, הוא מציין את החדרים, אך לפתע הולך לכיוון חדר הרחצה ומנסה לפתוח את ברז המים, ואז עובר לחדר השירותים ומביע פליאה על כך שנייר הטואלט לא נשרף (נ/10 עמ' 5 שו' 1-12). בהמשך, מתאר לכאורה אינטראקציה ישירה עם המפגעים שבמהלכה לדבריו אף ירו לעברו, אך כשמתבקש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

לספר על כך ולפרט היכן עמדו המתנחלים, עובר לספר על אופניים שבורים אותם רואה במקום, כאשר לדבריו המתנחלים הם ששברו אותם (נ/10 עמ' 6 שוי' 17-25, עמ' 7 שוי' 1-10).

חלקו הראשון של האירוע- הסתתרות מאחורי הספה

32. בהתאם לממצאי מז"פ, בקבוק התבערה שגרם להצתת הבית השני הושלך מצדו החיצוני של חלון חדר השינה, בדיוק כפי שתיאר הנאשם בהודאותיו ובהובלה והצבעה. מתחת לחלון זה הייתה ממוקמת מיטת הזוג סעד ורהאם, אשר עלתה באש והתלקחה כולה (ראו ת/158 תמונות 11-23). בהתאם לתיאורו של אחמד, לאחר פרוץ האש אביו הוא שהתעורר ראשון, תפס אותו ועזב אותו מחוץ לחדר השינה, בסמוך לספה שבחדר הכניסה לבית (נ/10 עמ' 5 שוי' 14-15). אחמד לא אומר שראה את השלכת בקבוק התבערה דרך החלון או את הגורם שהשליכו, ואף לא את ההתרחשות מחוץ לחלון לאחר השלכת הבקבוק.

33. בראיון הראשון מתאר אחמד תיאור מפורט כיצד הסתתר מאחורי הספה בזמן השריפה, עד שבא אדם מן הישוב והוציאו מן הבית: "באתי כאן, נתקלתי בזה (מצביע על אופניים שמצויים בסמוך לספה- ר. ל.), נתקלתי, נפלתי כאן, נפלתי על הראש כאן... נפלתי על הראש שלי ככה, הראש שלי פגע ככה (מתאר פגיעה של הראש בלבנה המונחת על הקרקע- ר. ל.). ואז התגלגלתי ופגעתי בקיר והלכתי מאחורי הספה... הזזתי אותה (הכוונה לספה- ר. ל.). למה היא מוזזת? הזזתי אותה ובאתי לכאן" (נ/10 עמ' 3 שוי' 17-25; עמ' 4 שוי' 1-15; מונה 5: 58-6: 25). ניכר כי תיאור זה של אחמד אינו נמסר אך מזיכרונו, אלא מושפע מהדברים שרואה לנגד עיניו בזמן הראיון. ואכן, עיון בתצלום חדר הכניסה שצולם בסמוך לאחר הפיגוע, מלמד כי האופניים והלבנה עליהם מצביע אחמד בראיון, ואשר בהם נתקל לדבריו בעת שמיהר להסתתר מאחורי הספה בליל הפיגוע, כלל לא היו מצויים במקום במועד צילום התמונה (ת/158 תמונה 6). הדבר מלמד כי אף שתיאורו של אחמד נמסר בשטף ובביטחון ונדמה כאותנטי, אין מדובר בתיאור מהימן של אופן התרחשות הדברים.

יצוין כי בראיון השני אחמד אינו חוזר על תיאורו המפורט, אין בו כל התייחסות לאופניים או ללבנה, ובשונה מהראיון הקודם, אף מוסיף כי לאחר ההסתתרות מאחורי הספה, הסתתר גם מאחורי כיסא (נ/11 עמ' 2 שוי' 16-18).

מספר המפגעים, והמחלוקת האם אחמד מתאר כניסה שלהם אל תוך הבית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

34. ההגנה סבורה כי מהדברים שמסר אחמד בראיונות שנערכו עימו, ניתן להבין כי ראה מספר
מפגעים שנכנסו אל תוך הבית. בכך רואה ההגנה סתירה גמורה בין גרסתו של אחמד להודאתו
של הנאשם.
- המאשימה סבורה כי אחמד אינו אומר כי מפגעים נכנסו אל הבית, לא במפורש ואף לא
במשתמע, וכי מדובר בהסקת מסקנה של ההגנה אשר איננה מתיישבת עם הקשרם של הדברים.
35. לצורך בחינת טיעוני הצדדים בעניין זה, אביא את הציטוטים אליהם הפנו במלואם :
- "מראיין: מי, מי הבעיר את הבית, אחמד, ראית אותם?
אחמד: מתנחלים.
מראיין: כמה?
אחמד: אני ראיתי, מי שנכנסו?
מראיין: כן.
אחמד: שלושה אני חושב. יכול להיות יותר, אני לא..." (נ/10 עמ' 4 שו' 16-21).
- ובהמשך :
- "מראיין: אבא ואמא לאן הלכו כשזה בער?
אחמד: אבא שלי התעורר ראשון, ואבא שלי תפס אותי ועזב אותי כאן, התחבאתי מאחורי
הספה. הם יצאו החוצה, שלושה.
מראיין: איפה, איפה היה עלי אחיד הקטן ישן?
אחמד: כולנו היינו אחד ליד השני." (נ/10 עמ' 5 שו' 13-17).
- ובראיון השני :
- "מראיין: היה אחד?
אחמד: היו כמה.
מראיין: מה הם לבשו?
אחמד: אחד כמו שאמרתי לך, כובע וחולצה כזה מנוקדת, כובע מנוקד. ומכנסיים מנוקד.
מראיין: והפנים שלהם היו מכוסות. איפה התחבאת? כשראית אותם.
אחמד: בהתחלה מאחורי הספה.
מראיין: כן?
אחמד: ואחרי זה מאחורי הכיסא. זהו.
מראיין: וראית אותם?
אחמד: אבל לא רוצה בתי משפט... לא רוצה לראות את הבהמה ההוא.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

מראיין: למה אתה לא רוצה ללכת לבית משפט?

אחמד: לא רוצה לראות אותו.

מראיין: מה הוא עשה?

אחמד: רצח אותנו. " (נ/11 עמ' 2 שו' 9-25).

36. לטענת המאשימה, לא ניתן להסיק מדברים אלה של אחמד כי המפגעים נכנסו אל תוך הבית וכי ראה אותם בשלב זה. לשיטתה, אמירתו של אחמד "הם יצאו החוצה, שלושה", נאמרת בהקשר לשאלה על בני משפחתו, ואין זה סביר כי מתייחסת למפגעים, אשר כלל אינם מוזכרים בשלב זה של השיחה. הסבר זה של המאשימה סביר בעיני. יתר על כן, טענת ההגנה כי אחמד מתאר יציאה של מפגעים מהבית, אינה מתיישבת עם האופן בו הדגים בראיון הראשון את ההסתתרות מאחורי הספה, הסתתרות כשפניו כלפי מטה, באופן שכלל לא יכול היה לראות את המתרחש בבית או את דלת היציאה.

37. אמירתו של אחמד "מי שנכנסו" אכן מתייחסת למפגעים (המכונים על-ידו "המתנחלים"). לשיטת המאשימה, משמעות הביטוי "נכנסו" יכולה להיות מוסברת ככניסה אל הכפר או אל מתחם הבתים, ולא דווקא ככניסה אל הבית עצמו. גם אם הסבר זה נשמע דחוק, הרי שלא ניתן לקבוע על סמך דבריו של אחמד כי מדובר בשלושה או יותר שנכנסו אל הבית. ראשית, כאמור, אחמד לא יכול היה לראות דבר בשל האופן בו התחבא מאחורי הספה. שנית, מאחר ומדובר בראיון ולא בחקירה, אחמד לא נשאל למה התכוון כשנקט מיוזמתו במונח "מי שנכנסו". ברי, כי אם אחמד היה נחקר ולא מתראיין, הייתה מתבררת עמו הנקודה לאן נכנסו המתנחלים.

לא ניתן ללמוד על כניסת מפגעים אל הבית גם מההפנייה אל דבריו של אחמד בראיון השני, באשר תשובותיו של אחמד מתייחסות לשאלה היכן התחבא ולחוסר רצונו למסור עדות בבית המשפט, ולא כוללת התייחסות לראיית המפגעים.

38. האמירה המפורשת היחידה של אחמד לפיה ראה את המפגעים נמסרת בהמשכו של הראיון הראשון, בחלקו של הראיון הנערך מחוץ לבית. בשלב זה מוסר אחמד כי ראה את המתנחלים דווקא בהיותם בצידו האחורי של הבית:

מראיין: צופינו היקרים, כאן היה העיקוף של המתנחלים שנכנסו מהצד האחורי של הבית הזה והתחילו להדליק אש.

אחמד: אני ראיתי את המתנחלים.

מראיין: אתה ראית אותם מאיפה, אחמד?

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

אחמד: הלכתי, זה, הלכתי, יצאתי מאיפה שהספה ובאתי לכאן, בהיתי בהם... (נ/עמ' 6 שוי 13-18; מונה 29: 8). על חלק זה בגרסתו של אחמד ארחיב עוד בהמשך.

39. אחמד אף אינו יודע למסור בבירור מהו מספר המפגעים אותם טוען כי ראה. בראיון הראשון, כשנשאל ישירות כמה מפגעים ראה, ענה "שלושה אני חושב. יכול להיות יותר...", ובמקביל סימן עם היד תנועת "בערך", כמבקש לומר כי לא מדובר במספר מדויק (נ/עמ' 4 שוי 21; מונה 35: 6). בראיון השני נשאל האם היה מפגע אחד ועונה "היו כמה", אך בהמשך בתשובה לשאלה מה לבשו, מוסר תיאור בגדיו של מפגע אחד בלבד (נ/עמ' 2 שוי 6-13). ובתשובה לשאלה מדוע אינו רוצה להגיע לבית המשפט הוא משיב ש"לא רוצה לראות את הבהמה ההוא", המתנחל, כי הוא "רצח אותנו" (הכל בלשון יחיד).

40. נוכח המפורט לעיל, איני סבורה כי ניתן להסיק על סמך דבריו של אחמד מסקנות ביחס למספר המפגעים או ביחס לכניסה של מפגעים אל בית המנוחים, וודאי שלא ניתן לקבוע ממצאים על סמך דבריו. אף אין בדברים כדי לעורר ספק סביר באשר להשלכת בקבוק התבערה על-ידי הנאשם דרך צידו החיצוני של החלון, כפי שמסר הנאשם בהודאתו, וכפי שעלה אף מהראיות הפורנזיות.
ובאשר למספר המפגעים, אזכיר כי בהכרעת הדין נקבע על ידנו כי האפשרות כי נכח מבצע נוסף פרט לנאשם בזירה, נותרה כתהייה שאין לה מענה, אך אין בכך כדי להפחית באופן משמעותי ממשקלה הגבוה של הודאת הנאשם ומתוכנה המפליל אותו (ס' 136 להכרעת הדין).

בגדיו של המפגע

41. בראיון השני שנערך עימו, התייחס אחמד לבגדים שלבש המפגע אשר אותו לדבריו ראה (נ/עמ' 2 שוי 6-13):

"מראיין: אתה זוכר אותו? זוכר את הפנים שלו? ראית אותו?

אחמד: לא ראיתי את הפנים שלו. היה לו כובע יותר גדול מהראש שלו.

מראיין: היה אחד?

אחמד: היו כמה.

מראיין: מה הם לבשו?

אחמד: אחד כמו שאמרתי לך, כובע וחולצה כזה מנוקדת. כובע מנוקד. ומכנסיים מנוקד."

מקובלת עליי טענת המאשימה כי התיאור הייחודי שמוסר אחמד אינו מתיישב עם ההגיון לפיו מפגע מעוניין ללבוש בגדים שאינם בולטים לעין. תיאור זה מפחית אף הוא מהמהימנות אותה ניתן לייחס לדבריו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

הירי

42. כמפורט לעיל, המשכו של הראיון מתבצע עת יוצאים אחמד והמראיין אל חצר הבית. בשלב זה אחמד מתאר כיצד לאחר שהסתתר מאחורי הספה, הלך עצמאית אל השביל שמחוץ לבית, שם ראה לדבריו את המפגעים, אשר ירו לעברו: **"הלכתי, זה, הלכתי, יצאתי מאיפה שהספה ובאתי לכאן, בהיתי בהם ואז הם ירו עליי ירייה, רואה איפה שהסימן (מסמן עם הרגל לעבר נקודה בקיר החיצוני של הבית- ר.ל), זה. זה זה. התפרק"** (נ/10 עמ' 6 שו' 19-17; מונה 50: 8).

43. ברי כי גרסתו של אחמד בעניין זה איננה מהימנה. ראשית, האמירה כי הלך עצמאית ממקום מחבואו מאחורי הספה אל השביל שמחוץ לבית עומדת בסתירה להודעותיו של איברהים המלמדות כי חילץ את אחמד מהבית הבווער (יובהר כי נושא החילוץ מן הבית כלל לא היה שנוי במחלוקת בין הצדדים). היא אף עומדת בסתירה לדבריו של אחמד עצמו בתחילת הראיון, לפיהם חולץ מהמקום על-ידי אדם מהישוב (נ/10 עמ' 3 שו' 21-19). שנית, ספק אם מצבו הפיסי של אחמד, אשר נכווה מהאש שבערה בבית, איפשר הליכה עצמאית אל מחוץ לבית כפי שמתאר. שלישית, לא אותרו ממצאים פורנזיים כלשהם התומכים באפשרות כי בוצע ירי בסמוך לבית בליל הפיגוע. איש מהעדים שנחקרו, לרבות איברהים דוואבשה שנכח בשלב זה בזירה, לא מסר כי שמע קול ירי. הדבר אף אינו מתיישב עם אופי הפיגוע. ורביעית, אחמד מתאר כי הירי בוצע לכיוונו עת עמד בשביל אל מול המפגעים, אך סימן הירי עליו הצביע ממוקם במקום שאינו מתיישב עם ירי לכיוונו (ראו נ/10 א מונה 50: 8). על כן מדובר בתיאור שאיננו מציאותי ואפשרי.

44. אני סבורה כי תיאור זה של אחמד, העומד בניגוד לממצאים הפורנזיים ולעדויות בתיק, מפחית באופן משמעותי את המהימנות שניתן ליתן למכלול הדברים שמסר לאורך הראיונות. ויודגש כי ההתרשמות מאופן מסירת הדברים בשלב זה של הראיון איננה כי מדובר באמירת שקר מכוונת של אחמד שנועדה לרצות את המראיין או להותיר רושם מסוים על הצופים. אחמד מוסר את הדברים בשטף ובאותנטיות, כפי שמסר לאורך הראיון כולו. התרשמות זו מחדדת את הפער שבין אמינותו של אחמד, המשיח לפי תומו, לבין מהימנות דבריו.

הטענה כי גרסתו של אחמד מתיישבת עם הודעותיו של איברהים דוואבשה ומחזקת אותן

45. בהכרעת הדין פירטתי בהרחבה את תוכן הודעותיו של איברהים דוואבשה. לאחר בחינת ההודעות וניתוחן, קבעתי כי קיים קושי לקבוע ממצאים עובדתיים על בסיסן, ובפרט ביחס לתיאורו של איברהים בדבר נוכחות שני מפגעים בזירה לאחר ההצתה (ראו סעיפים 119-134 להכרעת הדין).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

46. ההגנה סבורה כי גרסתו של אחמד המתארת נוכחות של מפגעים במקום לאחר ההצתה, מתיישבת ומחזקת את עדות איברהים לפיה בהגיעו למקום ראה שני רעולי פנים העומדים בסמוך לבני הזוג דוואבשה אשר היו שרועים על הקרקע מחוץ לבית. לשיטת ההגנה, גרסאות אחמד ואיברהים, מחזקות זו את זו כך שאין מנוס מלקבלן, והן מחייבות את זיכוי הנאשם מחמת הספק, באשר הן עומדות בסתירה מוחלטת להודאת הנאשם לפיה נמלט מהמקום לאחר ההצתה.

47. אלא שהשוואה בין גרסתו של אחמד לבין הודעותיו של איברהים דווקא מלמדת על סתירה ברורה בין השניים. איברהים מתאר בהודעותיו באופן מפורש כיצד חילץ את בני משפחת דוואבשה ברצף, האחד אחרי השני, כאשר חילץ את אחמד מתוך הבית ולקח אותו לביתה של אום הייתם השכנה, ואז פנה לנסות ולהציל את עלי התינוק. תיאור זה שולל לחלוטין את גרסת אחמד לפיה שהה לבדו מחוץ לבית ובזמן זה ראה את המבצעים:

"כשהגעתי לדלת של בית סעד שמעתי את קולו ולא ראיתי אותו מרוב העשן והדלקתי את מסך הפלאפון שלי לתוך הבית וראיתי את צל התינוק וישר נכנסתי אליו והוצאתי אותו מהבית וניגשתי איתו לדלת של בית אום הייתם... מסרתי לה אותו ואמרה לי שיש להם תינוק קטן וישר הסתובבתי כדי ללכת פעם נוספת לבית של סעד..." (ת/223 עמ' 2; וראו גם ת/224 שו' 23-38).

לפיכך, אין בגרסתו של אחמד כדי לחזק את הודעותיו של איברהים או לשנות ממסקנתי בדבר הקושי לקבוע ממצאים על פיהן.

סוף דבר

48. נוכח כל המפורט לעיל, אציע לחבריי להרכב לקבוע כי אין בראיה החדשה אליה הפנתה ההגנה, גרסתו של הילד אחמד כפי שנמסרה בשני ראיונות, כדי לעורר ספק בדבר אשמתו של הנאשם במעשים אותם קבענו כי ביצע.

רות לורד, נשיאה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

1

2

3

4

צבי דותן, שופט

השופט צבי דותן:

אני מסכים.

5

6

7

8

השופטת דבורה עטר:

אני מסכימה.

דבורה עטר, שופטת

9

10 לפיכך, אנו דוחים את עתירת ההגנה לזיכוי של הנאשם לאחר הכרעת הדין המרשיעה שניתנה

11 בעניינו, באשר אין בראיות החדשות שהוגשו כדי לעורר ספק סביר בדבר אשמתו, ומותרים את

12 הכרעת הדין המקורית על כנה.

13

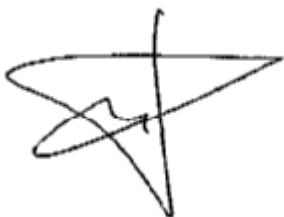
14

15

ניתן והודע היום י"ח אלול תש"פ, 07/09/2020 במעמד הנוכחים.

16

17

דבורה עטר, שופטת

צבי דותן, שופט

רות לורן, שופטת - נשיאה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ספטמבר 2020

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

ב"כ הנאשם:

במועד שימוע גזר הדין נבקש שהנאשם יהיה נוכח בהיוועדות חזותית לבקשתו.

החלטה

נדחה למתן גזר דין ליום 14/9/20 שעה 14:30.

הנאשם יהיה נוכח באמצעות היוועדות חזותית.

ניתן והודע היום י"ח אלול תש"פ, 07/09/2020 במעמד הנוכחים.

דבורה עטר, שופטת

צבי דותן, שופט

רות לורך, שופטת - נשיאה

הוקלד על ידי ליאת קחלון